

KESKKONNAAMET

Osaühing T.A.K.EHITUS
andres@takehitus.ee

31.03.2026 nr DM-131236-16

Lasila II kruusakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Lähtudes alljärgnevast, Osaühing T.A.K.EHITUS 24.07.2025 esitatud Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotlusest nr T-KL/1027744-3 ning tuginedes keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punktile 1, § 6 lõike 2 punktile 2 ja lõikele 4, § 6¹ lõigetele 3 ja 5, § 9 lõikele 1, § 11 lõigetele 2, 2¹, 2², 2³, 4, 8 ja 8¹, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõikele 1 ja § 3 punktile 4, keskkonnaministri 16.08.2017 määrusele nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/320181 muutmise taotlusele.

1.2. Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/320181 muutmise taotluse menetlemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:

1. kivimi purustamisel killustikuks ja kaevandamist teenindava transpordi liikumisel tuleb vältida ülemäärase tolmu teket ning vajadusel kasta purustatavat kivimit ja **karjääri** juurdepääsuteid;
2. minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel, või väljaspool karjääri selleks ette nähtud kohtades;
3. võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olemas olema vajalik koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata;
4. avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politseija Piirivalveametit ja Päästeametit.

1.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1¹ punkti 2 kohaselt käesolevast keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka *KMH*) algatamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Asjaolud

Osaühing T.A.K.EHITUS (registrikood 10177159, aadress Nortsu tee 8, Rakvere linn, Lääne-Viru maakond) kaevandab Lasila kruusamaardlas Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa ja täiteliiva maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/320181 (kehtivusaeg 05.04.2011 kuni 04.04.2026) alusel.

Osaühing T.A.K.EHITUS esitas 14.02.2025 Keskkonnaametile taotluse keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmiseks. Keskkonnaloa muutmisega taotletakse keskkonnaloa kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra, kuna olemasoleva loa kehtivusaja jooksul ei jõuta kaevandatavat maavara täielikult ammendada ja kaevandatud maad korrastada. Lisaks täpsustati taotlusega kruusalasundi levikut sügavuti Lasila II kruusakarjääris ja senise ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 4 aT materjali kvaliteeti vastavalt geoloogilise uuringu aruandele „Lasila IV uuringuruumi liiva ja kruusa varu geoloogiline uuring (varu seisuga 18.09.2023)“. Nõuetele vastav taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 07.03.2025 numbriga DM-131236-4, viimane parandatud versioon 24.07.2025 numbriga DM-131236-13.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseadusele (MaaPS), keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ ning kas koos taotlusega oli esitatud KeHJS § 6¹ lõike 1 kohane teave. 07.03.2025 esitatud taotlus vastas nõuetele, sisaldades muu hulgas KeHJS § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet.

Keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotlus on [27.03.2025](#) avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 27.03.2025 kirjaga nr DM-131236-6 keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotluse saamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotluse 27.03.2025 kirjaga nr DM-131236-7 Tapa Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Tapa Vallavalitsus küsis Keskkonnaametilt ja arendajalt 09.04.2025 kirjaga nr [6-4/25/628-2](#) (registreeritud KOTKASes 10.04.2025 dokumendina nr DM-131236-8) lisaandmeid rohevõrgustiku toimimise osas ning peale ettevõtte poolt täiendavate andmete saamist, nõustus Tapa Vallavolikogu 29.05.2025 otsusega nr 196 Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise (registreeritud KOTKASes 02.06.2025 dokumendina nr DM-131236-11).

2.2. Õiguslikud alused

KeHJS § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse KMH algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lõike 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

KeHJS § 11 lõike 2³ järgi KMH vajalikkus otsustatakse, lähtudes eelhindangust (vt peatükk 3) ja asjaomase asutuse seisukohast (seisukohad ning selgitused nendega arvestamise või arvestamata jätmise kohta, vt peatükk 4). KeHJS § 11 lõike 4 kohaselt, kui kavandatava tegevuse KMH algatamise või algatamata jätmise otsus tehakse KeHJS § 6 lõike 2 või 2¹ alusel, lisatakse otsusele eelhindang.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ (KeHJS § 6¹ lõige 5).

Keskkonnaamet on eelhindangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. Osäühing T.A.K.EHITUS Lasila kruusamaardla Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnamõju nr L.MK/320181 muutmise taotlus, sh KeHJS 6¹ lõike 1 kohane teave;
2. Maavarauuringud OÜ geoloogilise uuringu aruanne „Lasila IV uuringuruumi liiva ja kruusa varu geoloogiline uuring (varu seisuga 18.09.2023)“ (Tartu 2023).
3. Maa- ja Ruumiameti geoportaali kaardirakendused (<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/>);
4. Lääne-Viru maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 02.2019 käskkirjaga nr 1.1-4/30; <https://planeeringud.ee/plank-web/#/planning/detail/10100026>);
5. Tapa valla üldplaneering (kehtestatud Tapa Vallavolikogu 29.09.2022 otsusega nr 48; <https://vana.tapa.ee/kehtiv-uldplaneering>);

6. EELIS infoleht (<https://infoleht.keskkonnainfo.ee/>);
7. Keskkonnaportaal (<https://register.keskkonnaportaal.ee/>).

Eelhinnangu koostamisel arvestatakse, et kruusakarjääri, kus vee väljapumpamist ning ärajuhtimist ei toimu, on võimalikuks mõjualaks umbes 250 m.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Osaühing T.A.K.EHITUS omab maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/320181 Lasila kruusamaardla (maardla registrikaardi number 0071) Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel ehituskruusa ja täiteliiva kaevandamiseks. Lasila II kruusakarjäär (mäeeraldise pindala 11,22 ha, mäeeraldise teenindusmaa pindala 24,40 ha) asub Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Piisupi külas riigiomandisse kuuluval Piisupi karjäär (katastritunnus 78701:001:0106; maa sihtotstarve on 100% mäetööstusmaa) kinnistul, mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet.

Osaühing T.A.K.EHITUS taotleb Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalua L.MK/320181 muutmist vastavalt geoloogilise uuringu aruandele „Lasila IV uuringuruumi liiva ja kruusa varu geoloogiline uuring (varu seisuga 18.09.2023)“ (EGF 9816, edaspidi ka *aruanne*). Osaühing T.A.K.EHITUS tellimisel koostatud geoloogilise uuringu aruandes täpsustati kruusalasundi levikut sügavuti Lasila II kruusakarjääris ja senise ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 4 aT materjali kvaliteeti. Tööde tulemusel võeti Maa-ameti peadirektori 15. jaanuar 2023 korraldusega nr 1-17/24/94 arvele ehituskruusa aktiivne tarbevaru (aruandes 4. plokk, registris 18. plokk) ja täiteliiva aktiivne tarbevaru (aruandes 18. plokk, registris 4.plokk). Lasila kruusamaardla ehituskruusa 5. plokki varu on kinnitatud 2009. aasta Eesti Geoloogiakeskus OÜ geoloogilise uuringu aruande „Lasila VII uuringuruumi geoloogiline uuring Lääne-Virumaal (varu seisuga 01.08.2009)“ põhjal. Lasila II kruusakarjääri mäeeraldis hõlmab Lasila II kruusakarjääri aktiivset tarbevaru täiteliiva plokki 4 (92,538 tuh m³) ning ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 5 (43.20 tuh m³) ja plokki 18 (53 tuh m³). Taotletav keskmine tootmismahd aastas on 15 tuh m³. Keskkonnavalua muutmise taotletakse ühtlasi ka keskkonnavalua kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra, kuna olemasoleva loa kehtivusaja jooksul ei jõuta kaevandatavat maavara täielikult ammendada ja kaevandatud maad korrastada.

Osaühing T.A.K.EHITUS kavatses maavara kaevandamise keskkonnavalua muutmise järel jätkata karjääri materjali kasutamist piirkonna teedehituses ja ehitustöödel. Kaevandamist jätkatakse olemasoleva Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel, uut karjääri ei rajata. Ala korrastatakse metsamaaks.

Mäetehnilised tingimused Lasila II kruusakarjääris kaevandamise jätkamiseks ei ole väga keerulised. Kogu varu asub Lasila II kruusakarjääris põhjaveetasemest kõrgemal. Kaevandamist jätkatakse olemasolevas karjääris, kus kattekihi paksus on väike ning kattekiht on osaliselt juba kooritud ja vallitatud mäeeraldise lääneosas. Karjäärile on olemas hea juurdepääs. Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ligikaudu 240 m kaugusele põhja poole jääb riigi

kõrvalmaantee Lasila-Saksi tee (nr 17146), kuhu on rajatud karjäärist kruusakattega materjali väljaveotee. Transpordiamet on esitanud 11.04.2025 kirjaga nr 7.1-7/25/21800-4 arvamuse Osühing T.A.K.EHITUS Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnavalda L.MK/320181 muutmise kohta ning toonud välja, et mäeeraldisel plaanil (koostatud 01.2024) on teenindusmaa piir riigitee katastriüksuse servani, kus kehtivad riigitee kaitsevööndi piirangud vastavalt ehitusseadustiku § 70 lõikele 2 ja § 72 lõikele 1. Riigitee kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda vaid Transpordiameti nõusolekul (vastavalt EhS § 70 lõikele 3), mida antud ei ole. Samuti märgiti, et maavara väljaveotee puudub plaanil ja selle kirjeldus seletuskirjas. Taotluse menetlusel tuleb sellega arvestada.

Arvestades geoloogilisi, keskkonnakaitselisi ja mäetehnilisi tingimusi, peaks võimalikul kaevandamise jätkamisel järgima alljärgnevat tehnoloogilist skeemi. Karjääris edasi kaevandamisel tuleb esmalt raiuda mets ja võsa, juurida kändud ning siis koorida kattekiht (muld) seal, kus seda veel tehtud ei ole. Mulla saab vallitada karjääri äärealale kuni 3 m kõrgustesse aunadesse ja säilitamiseks mulla bioloogilist aktiivsust ei tohi aunasid tihendada. Katendiauna geotehnilise stabiilsuse tagamiseks silutakse auna pealispind ja küljed. Katendit saab kasutada karjääri hilisemal bioloogilisel korrastamisel või võõrandada. Kaevandamisel tuleb mäeeraldisel välispiirile jätta maapõuetoeks ja ala korrastamiseks vajalik nõlvatermik.

Maavara kaevandatakse pöördkoppekskavaatoriga ja kopplaaduriga ühe kaeveastanguga. Ekskavaatoriga kaevandamisel ja laadimisel seisab ekskavaator astangu peal ning frontaallaaduriga kaevandamisel ja laadimisel liigub laadur astangu all, mõlemal juhul ammutatakse kaevist alt üles. Pöördkoppekskavaator laadib kruusa ja liiva kaeve-eest või puistangutest kalluritele või töötlemiseks (sõelumiseks) mobiilsesse sõelumissõlme. Fraktsioneeritud (purustatud ja sõelutud) materjali veab puistangutesse (ladudesse) frontaallaadur, mis vajadusel laadib sealt ka kallureid. Lasila II kruusakarjääri kruusa ja liiva kasutatakse nii looduslikul kujul kui ka töödelduna. Vajadusel materjali purustatakse ja sõelutakse. Materjali töötlemiseks tuuakse karjääri aeg-ajalt mobiilne purustus-sorteerimissõlm. Väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga. Lasila II kruusakarjääris kaevandamiseks on koostatud 2023. aastal kaevandamisprojekt, kus on määratud täpsem kaevandamise tehnoloogia ja vastavalt mäetööde territoriaalse arengukavale mäetööde ajaline ja ruumiline areng.

Kaevandamisjärgselt korrastatakse karjääri ala metsamaaks. Kaevandamise lõpptulemusena kujuneva karjääri nõlvad tasandatakse põhjaveetasemest kõrgemal, kruuspinna puhul kaldega 1:1,4 ja liivpinna puhul kaldega 1:2. Karjääri nõlvadele ja põhjale laotatakse korrastamisel alalt varem kooritud kattepinna. Korrastatud metsamaal ei tohi põhjaveetase tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni korrastatud maapinnast. Korrastamisprojekti koostamise käigus määratakse kaevandatud ala korrastamise suunad ja kattepinna maht täpsemalt. Maapõueseaduse § 84 lõike 2 alusel tuleb kaevandatud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist.

Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Lasila II kruusakarjääri mäeeraldis jääb Lääne-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt

kruusamaardla alale (joonis 1). Maakonnaplaneeringus on toodud, et maardlate kasutuselevõtul vältida alasid, mis asuvad väärtuslikel põllumajandusmaadel ja väärtuslikel maastikel. Lasila II kruusakarjäär väärtusliku põllumajandusmaa, väärtusliku maastiku alale ei jää, kuid jääb rohelse võrgustiku tuumalale T2 (joonis 1).

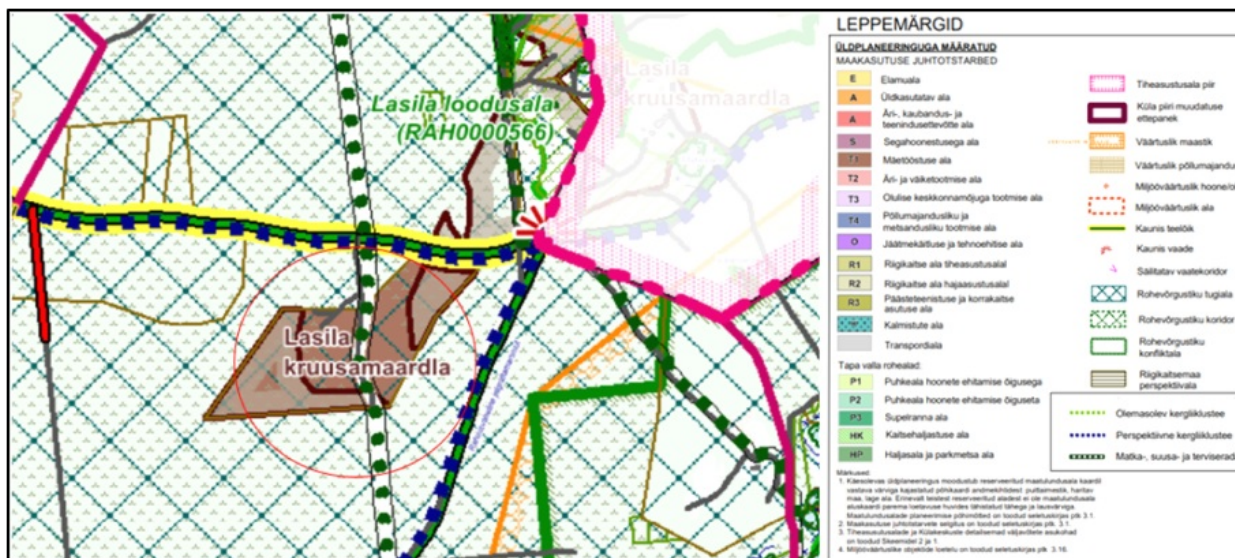

Joonis 1. Väljavõte Lääne-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ joonisest nr 2 (väärtused, konfliktid, riigikaitse). Punane ring tähistab Lasila II kruusakarjääri asukohta.

Maakonnaplaneeringu kohaselt rohelse võrgustiku tuumala/koridori alad ei ole takistuseks kaevandamislubade taotlemisel ja väljaandmisel õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel, kui tagatakse rohelse võrgustiku toimimine, nt leitakse mõju kompenseerimiseks uus koridor. Maavarade kaevandamisel tuleb tuumalasisene ja tuumaladevaheline sidusus tagada rekultiveerimise või asendusvalade leidmise kaudu. Karjäärade rekultiveerimisel tuleb tagada ja parendada rohelse võrgustiku toimimist. Lasila II kruusakarjääris jätkatakse kaevandamist olemasoleval mäeeraldisel, uut karjääri ei rajata. Maakonnaplaneeringus on öeldud, et olemasolevate karjäärade kasutamine jätkub kavandatud ulatuses nende ammendumiseni.

Kruusakarjääri ala korrastatakse kaevandamisjärgselt metsamaaks, mis on sobiv ka rohevõrgustiku seisukohast (karjääri ümbritsevad valdavalt metsased alad).

Tapa valla üldplaneeringu kohaselt jääb Lasila II kruusakarjäär mäetööstuse maa-alale, Lasila kruusamaardla alale. Karjääri ala väärtusliku põllumajandusmaa ega väärtusliku maastiku alaga ei kattu, kuid kattub rohevõrgustiku tugialaga. Lasila kruusamaardla ala läbib matka-, suusa- ja terviserada. Kaunis teelõik, mille äärde nähakse perspektiivis ette ka kergliiklusteed, piirneb karjääri alaga põhjast (joonis 2). Üldplaneeringu kohaselt kaevandamine rohelse võrgustike aladel on võimalik, kui rakendada leevendusmeetmeid ja tagada ammendatud kaevandatud alade sobiv korrastamine. Karjääri sulgemisel on eelistatud selline kaevandatud ala korrastamise viis, mis tagab kaevandatud ala edasise toimimise rohevõrgustiku osana. Lasila II kruusakarjääris maavara kaevandamise jätkamine olemasoleval mäeeraldisel ei ole vastuolus üldplaneeringuga. Kruusakarjääri ala korrastatakse kaevandamisjärgselt metsamaaks, mida võib pidada sobivaks sh rohevõrgustiku seisukohast (karjääri ümbritsevad valdavalt metsased alad).

Joonis 2. Väljavõte Tapa valla üldplaneeringu joonisest nr 1 (maakasutus). Punane ring tähistab Lasila II kruusakarjääri asukohta.

Keskkonnaameti hinnangul ei ole tegevus eelmainitud planeeringutega vastuolus, planeeringutes toodud põhimõtteid on võimalik loamenetluses arvestada.

Keskkonnaamet teavitas Tapa Vallavalitsust 27.03.2025 kirjaga nr DM-131236-7 keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotluse menetlusse võtmisest, samuti küsiti sama kirjaga taotluse kohta arvamust. Tapa Vallavalitsus küsis Keskkonnaametilt ja arendajalt 09.04.2025 kirjaga nr 6-4/25/628-2 lisaandmeid rohevõrgustiku toimimise osas ning peale ettevõtte poolt täiendavate andmete saamist, nõustus Tapa Vallavolikogu 29.05.2025 otsusega nr 196 Lasila II kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmisega.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Lasila kruusamaardla Lasila II kruusakarjääri mäeeraldis asub Lääne-Viru maakonnas Tapa vallas Piisupi külas Piisupi karjäär maaüksusel Lasila kruusamaardlas. Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise pindala on 11,22 ha ning asub kahel lahustükil. Plokk 4 ja plokk 18 (pindala 8,28 ha) on piiritletud 8 piiripunktiga (piiripunktid 6 nr 8...15) ning plokk 5 (pindala 2,94 ha) on piiritletud 7 piiripunktiga (piiripunktid nr 1...7). Mäeeraldise teenindusmaa pindala on 24,40 ha ja on piiritletud 11 piiripunktiga.

Lasila kruusamaardla ehituskruusa 5. plokki varu on kinnitatud 2009. aasta geoloogilise uuringu põhjal. Eesti Geoloogiakeskus OÜ viis 2009. aastal läbi geoloogilise uuringu Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaal ja koostas aruande „Lasila VII uuringuruumi geoloogiline uuring Lääne-Virumaal (varu seisuga 01.08.2009)“ (EGF 8153). Lasila VII uuringuruumi geoloogiline varu kinnitati Keskkonnaministeeriumi 06. november 2009 käskkirjaga nr 2047. Lasila II kruusakarjääri ehituskruusa 5. plokki varu kinnitati pindalal 2,94 ha – 44 tuhat m³ (aruandes 2. plokk, registris 5. plokk).

OÜ T.A.K.EHITUS tellimusel teostati 2023. aastal Maavarauuringud OÜ poolt geoloogiline

uuring, mille eesmärk oli täpsustada kruusalasundi levikut sügavuti Lasila II kruusakarjääris ja senise ehituskruusa aktiivse tarbevaru ploki 4 aT materjali kvaliteeti. Geoloogilise uuringu käigus rajati 21 kaevandit ja võeti 19 proovi kasulikust kihist. Uuringu põhjal koostas Maavarauuringud OÜ aruande „Lasila IV uuringuruumi liiva ja kruusa varu geoloogiline uuring (varu seisuga 18.09.2023)“ (EGF 9816). Aruanne oli aluseks ehituskruusa ja täiteliiva aktiivse tarbevaru kinnitamisel. Maa-ameti peadirektori 15. jaanuar 2024 korraldusega nr 1-17/24/94 muudeti Lääne-Viru maakonnas asuva Lasila kruusamaardla registrikannet ning kinnitati ehituskruusa aktiivne tarbevaru pindalal 2,38 ha – 53 tuh m³ (aruandes 4. plokk, registris 18. plokk) ja täiteliiva aktiivne tarbevaru pindalal 5,90 ha - 98 tuh m³ (aruandes 18. plokk, registris 4. plokk).

Lasila II kruusakarjääri jääkvaru seisuga 01.01.2025 on: plokk 4 aT (täiteliiv) - 92,538 tuh m³, plokk 18 aT (ehituskruus) - 53 tuh m³ ja plokk 5 aT (ehituskruus) - 43,20 tuh m³. Taotletav keskmine aastane tootmismahd on 15 tuh m³. Täiteliiva aktiivse tarbevaru 4. ploki nõlvatervikusse jääva varu maht on 5 tuh m³ ja ehituskruusa aktiivse tarbevaru 18. ploki nõlvatervikusse jääva varu maht on 4 tuh m³. Ehituskruusa aktiivse tarbevaru 5. ploki nõlvatervikusse jääva varu maht on 1 tuh m³. Karjääri nõlvad tasandatakse pinnase püsinurgast tuleneva nõlvusega, kruuspinnase puhul põhjaveetasemest kõrgemal kaldega 1:1,4 ja liivpinnase puhul põhjaveetasemest kõrgemal kaldega 1:2.

Kattekihi (mulla) maht Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel kokku on 30 tuh m³. Plokk 4 ja plokk 18 katendi (mulla) maht on 20 tuh m³. Plokk 5 katendi (mulla) maht on 10 tuh m³. Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise lääneosas on 4. plokilt kattekiht juba osaliselt kooritud ja vallitatud mäeeraldise teenindusmaa äärealale. Kasuliku kihi moodustab liustikujõelise geneesiga (Q1jrVr_fg) eriteraline liiv, mis on valdavalt savine ja sisaldab kruusa ning vähesel määral veeriseid ning kruus, veeriste ja eriteralise liivaga. Kasuliku kihi keskmine paksus täiteliiva aktiivse tarbevaru 4. plokil on 1,66 m ja ehituskruusa aktiivse tarbevaru 18. plokil 2,22 m. Kasuliku kihi lamami moodustab moreen ja lubjakivi. Ehituskruusa 5. ploki kasuliku kihi keskmine paksus on 1,49 m. Lasila II kruusakarjääris leviv materjal on esindatud hästiümmardunud veeriseid sisaldava peene kuni jämeda karbonaatse koostisega kruusaga, mille täiteks on keskmise- kuni jämedateraline liiv.

Looduslikul kujul saab jämepeurrurikast kruusa kasutada täitepinnasena. Peale jämepeurdse materjali väljasõelumist saab liiva kasutada valikuliselt ehitussegudes. Purustatud kruus sobib kruusateede katete ehituseks ja remondiks. Peeneteralist liiva saab peale kruusa väljasõelumist kasutada valikuliselt ehitussegudes. Väga peeneteralist ja ülipeeneteralist liiva saab kasutada valdavalt täitematerjalina, valikuliselt ehitussegudes. Jämepeurdset materjali sobib kasutada teede ehitusel ja ehitusel täiteks, purustatud kruus teede ehitusel teekatete rajamiseks.

Mäetehnilised tingimused Lasila II kruusakarjääris kaevandamise jätkamiseks ei ole väga keerulised. Kaevandamist jätkatakse olemasolevas karjääris. Kattekihi paksus on väike ja kattekiht on osaliselt juba kooritud ning vallitatud mäeeraldise lääneosas. Kogu varu asub põhjaveetasemest kõrgemal. Karjäärile on juba olemas hea juurdepääs. Maavara kaevandamise

täpsem kirjeldus on esitatud peatükis 3.1.1.

Maastikuliselt paikneb Lasila II kruusakarjäär Pandivere kõrgustiku põhjanõlval, kus maapinna absoluutsed kõrgused ulatuvad 117...125 m. Lasila II kruusakarjääri aluspõhja moodustab Ordoviitsiumi ladestu Ülem-Ordoviitsiumi ladestiku Moe kihistu (O3mo) hallikas ja pruunikashall muguljas lubjakivi.

Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirneb lõuna, lääne, põhja ja ida poolt Porkuni metskond 16 (katastritunnus 78701:001:0105) maaüksuse metsamaaga. Põhja ja kirde poole üle riigi kõrvalmaantee Lasila-Saksi tee (nr 17146) jääb Porkuni metskond 15 (katastritunnus 78701:001:0069) maaüksuse metsamaa. Lasila II kruusakarjääri teenindusmaast põhja poole jääb riigi kõrvalmaantee Lasila-Saksi tee (nr 17146) ja ida poole riigi kõrvalmaantee Uudeküla-Lasila tee (nr 17137).

Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa kattub pindalaliselt täielikult Rakvere fosforiidimaardla (registrikaart nr 0192) fosforiidi prognoosvaru 25. plokiga. Kaevandamistegevus fosforiidimaardlat ei mõjuta.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Karjääri esmasel kasutusele võtul kulub energiat karjääri ettevalmistustöödeks (piiride märkimine, võsa või kõrghaljastuse eemaldamine, katendi eemaldamine). Lasila II kruusakarjäär on olemasolevas karjäär, kus ettevalmistustööd on osaliselt juba tehtud. Mäeeraldise lääneosas on kattekiht osaliselt kooritud ning vallitatud. Kattekihi paksus karjäärialal on väike. Kogu varu asub põhjaveetasemest kõrgemal, mistõttu põhjavee alandamiseks ja vee välja pumpamiseks karjäärist vajadus puudub. Karjäärile on olemas hea juurdepääs (mäeeraldise teenindusmaast ligikaudu 240 m kaugusele põhja poole jääb riigi kõrvalmaantee Lasila-Saksi tee, kuhu on rajatud karjäärist kruusakattega materjali väljaveotee) ning selleks lisaressurssi ei kulutata. Peamised energiatarbijad karjääri avamise järgselt on karjääris töötavad seadmed ja masinad.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Maavara kaevandamisega mõjutatakse alati suuremal või vähemal määral looduskeskkonda. Lasila II kruusakarjääris kaevandamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine (kuna tegemist ei ole uue karjääri rajamisega vaid karjääriga, kus ka praegu kaevandamine toimub, siis karjääri lääneosas on muutused maastikus juba toimunud), müra, õhusaaste ja võimalik mõju põhjaveele.

Pinna- ja põhjavesi

Looduslikke veekogusid mäeeraldisele ei jää. Lähimaks vooluveekoguks Lasila II kruusakarjäärile on ca 2,4...3,0 km kaugusele lõuna ja edela poole jääv Valgejõgi (VEE1079200). Seisuveekogudest lähimad on nimetu tehiskärv (VEE2033590), Mätasjärv

(VEE2033580) ja Väänjärvi (VEE2033581), mis jäävad karjäärist ca 600-900 m kaugusele.

Mäeeraldis jääb täielikult Pandivere ja Adavere–Põltsamaa nitraaditundliku ala (LTA1000001) piiresse, nõrgalt kaitstud põhjaveega alale.

Kattekiht mäeeraldise lääneosas on osaliselt kooritud ning vallitatud. Katendi koorimise tõttu on suurenenud otse põhjavette infiltreeruva vihmavee osatähtsus, kuna alalt on eemaldatud mullakiht, mis täidab olulist osa sademevee sidumisel. Kui enne katendi eemaldamist osa sademeveest omastasid taimed ja osa mullas seotud veest aurustub, siis kasvukihi eemaldamisel on karjäärialal infiltratsioon kiirendatud ja suurem kogus sademeveest jõuab põhjavette.

Lasila II kruusakarjääris paikneb kaevandataav maavara põhjaveetasemest kõrgemal, mistõttu vee ärajuhtimiseks vajadus puudub ning puudub mõju ka põhja- ja pinnavee veerežiimile.

Võimalik mõju veekvaliteedile on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolekordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, on võimalik, et esineb nende lekkeid. Avariiolekorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui teistes rasketehnikaga seotud valdkondades nagu põllumajandus või ehitus. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades on lekete tõenäosus väike ja lekkes kiiresti avastatavad. Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid karjäärialal ei tehta, kuid vajadusel teostatakse väiksem remont ja korralised hooldused selleks kohaldatud alal. Kaevandamisel ja masinate hooldamisel tuleb jälgida, et pinnasesse ei satuks kütust/õli.

Praegu kehtivale keskkonnaloale nr L.MK/320181 on seatud järgmine reostuse vältimise kõrvaltingimus:

„Reostuse vältimiseks teostada pidevat tehnilise korrasoleku kontrolli karjääris kasutatava tehnika üle, hooldust ja tankimist viia läbi selleks kohandatud alal.“

Ettepanek on muuta ja täpsustada praegust kõrvaltingimust järgnevalt:

Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel, või väljaspool karjääri selleks ette nähtud kohtades.

Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olemas olema vajalik koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata.

Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

Antud kõrvaltingimusest kinni pidamisel ei tohiks olla ohtu vee reostusele.

Karjäär ei asu tiheasustusega piirkonnas. Lähimad elamud jäävad Lasila II kruusakarjäärist

ligikaudu 1 km kaugusele ida poole Väänjärve (katastritunnus 66204:003:0760), lõuna poole Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja loode poole Uettoa (katastritunnus 71601:004:0046) kinnistutele. Väädi kinnistule jääb puurkaev PRK0019314 sügavusega 50 m (staatiline veetase 22 m). Teised kinnistud kasutavad eeldatavalt salvkaevu vett. Kaevude vee kvaliteeti kaevandamine eeldatavalt ei mõjuta, kui tegevuse teostamisel peetakse kinni loa nõuetest.

Maavara kaevandamine karjääris avaldab mõju pinna- ja põhjavee tasemele ning piirkonna veerežiimile sh kaevudele eelkõige siis, kui põhjavee tasemest allpool oleva maavara kaevandamisel alandatakse (pumbatakse vett välja ja/või suunatakse kraavide abil isevoolliselt suublaks olevasse veekogusse) karjääris veetaset või veetase alaneb väljatava maavara mahu arvel. See toob kaasa põhjavee taseme alanemise ja alanduslehtri välja kujunemise karjääri ümbritseval alal. Selline põhjavee taseme alanemine muudab omakorda põhjavee liikumise dünaamikat karjääri mõjualas, kuna karjääris veetase alaneb ning selle tulemusena liigub vesi karjääri suunas, kuni veetase karjääris ja ümbritseval alal on ühtlustunud. Karjääri koguneva vee suunamine eesvoolu muudab suublaks oleva vooluveekogu veerežiimi, suurendades selle vooluhulka. Käesoleval juhul kaevandatav varu asub põhjaveetasemest kõrgemal, mistõttu kaevandamise käigus vett välja ei pumbata ja ära ei juhita.

Lähtuvalt eelnevast ei mõjuta kaevandamine piirkonna põhja- ja pinnavett ega piirkonna majapidamiste kaevude vee taset ja vee kvaliteeti.

Müra

Tegevusega kaasneva müra levik ümbruskonda sõltub kasutatavast tehnikast, tööprotsessidest ja ümbritsevatest keskkonnatingimustest. Lasila II kruusakarjääris kaevandamisel tekitavad müra peamiselt kaevandamiseks ja materjali transpordiks kasutatavad masinad (ekskavaator, frontaallaadur, kallurauto). Transpordimüra ei ole pidev ning karjääri pideva töötamise korral on määrav mäeeraldisel töötavate masinate poolt tekitatav kumuleeruv müra. Kaevisse väljaveoks kasutatavatel kallurautodel on helirõhutase normeeritud.

Välisõhus leviva müraga seonduvat reguleerib atmosfääriõhu kaitse seaduse §-d 55-66 ja keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi *määrus nr 71*). Lasila II kruusakarjääri lähiala käsitletakse vastavalt määrusele nr 71 kui II kategooria ala, kus tööstusmürale kehtivad järgmised piirväärtused: päevasel ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB. Liiklusmüra (nt maanteeliiklus) piirväärtused II kategooria alal on vastavalt: päevasel ajal 60 dB (65 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel) ja öisel ajal 55 dB (60 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel). Arvestades, et karjäär töötab päevasel ajal tuleb tagada vastav päevase aja normtase elamumaa-alal.

Ekskavaatori, kopplaaduri ja kallurite müratase jääb vahemikku 90...110 dB. Tööpäeva keskmisena jääb müratase eelpool märgitud piiridest väiksemaks, sest masinad ei tööta pidevalt täisvõimsusel.

Taotluse põhjal ei ületa müratase Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel lähialal 100 m raadiuses

määruses nr 71 toodud II kategooria ala piirväärtuseks olevat 60 dB. Lähimad elamud jäävad Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 1 km kaugusele. Samuti takistab müra levikut piirkonnas kasvav mets.

Lähtuvalt eelnevast Lasila II kruusakarjääris kaevandamisega ei kaasne piirväärtuse ületamist piirkonna elamute juures.

Õhusaaste

Lasila II kruusakarjääris kruusa ja liiva kaevandamisel märkimisväärset õhusaastet ei kaasne. Looduslikus olekus liiv ja kruus on enamjaolt niiske ning ei tolma. Tolm tekib laadimisprotsessi käigus materjali kukkumisel kallurisse ja karjäärisisesel transpordil kuival ajal. Transpordist tingitud tolmu leviku piiramiseks tuleb karjääri siseseid teid kuival aastaajal vajadusel niisutada.

Keskkonnaloale nr L.MK/320181 on seatud tolmuheite vähendamiseks kõrvaltingimus: „Kivimi purustamisel killustikuks ja karjääri teenindava transpordi liikumisel tuleb vältida ülemäärast tolmu teket ning vajadusel kasta purustatavat kivimit ja karjääri juurdepääsuteid.“ Antud kõrvaltingimus jääb keskkonnaloale nr L.MK/320181 alles ka pärast loa muutmist.

Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ (edaspidi *määruse nr 67*) kohaselt on õhusaasteluba nõutav, kui käitise kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse lisas nimetatud künniskogust. Antud juhul on asjakohane hinnata tahkete osakeste (edaspidi ka „tolm“) heite (PM-sum) tekkimist. PM-sum puhul on künniskoguseks määratud 1 tonn aastas, millest suurema heitme koguse korral on nõutav keskkonnaluba paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamiseks. Lasila II kruusakarjääris kruusa ja liiva kaevandamisel künnist 1 tonn ei ületata. Selleks et künnist ületada, peaks maksimaalne kaevandatav maht ületama 154 000 tonni või 81 tuh m³ aastas (kruusa ja liiva keskmise tiheduse 1,9 t/m³ juures). Lasila II kruusakarjääris kaevandatakse keskmiselt 15 tuh m³ kruusa ja liiva aastas ehk orienteeruvalt 29 tuhat tonni. Lähtuvalt eelnevast keskkonnaministri määruses nr 67 toodud künniskogust ei ületata.

Kaevandamisega kaasneb ka karjäärimasinate ja transpordivahendite sisepõlemismootorite tööst lähtuvate heitgaaside (NO_x, SO₂ ja lenduvad orgaanilised ühendid) heide õhku. Karjääris töötava ekskavaatori/laaduri, purustus-sõelumissõlme heitgaasid peavad vastama kehtestatud normidele. Kasutada tohib ainult tehniliselt korras olevat kaevandamistehnikat. Tehniliselt korrasoleva kaevandamistehnika kasutamisel heitgaasid hajuvad ning nendes esinevate saastekomponentide sisaldus on võrreldav igapäevakasutuses olevate mehhanismide (veokid, põllumajandusmasinad jmt) poolt eraldatavate kogustega.

Karjääri territooriumilt võivad kanduda välja kallurautode heitgaasid, mis samuti ei tohi ületada lubatud määrasid. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ja neid kontrollitakse autode tehnöülevaatusel.

Valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Valgus-, soojus-, kiirgus- ega lõhnareostust tegevusega ümbruskonnale eeldatavalt ei kaasne.

Vibratsioon

Lähtuvalt töötervishoidu käsitlevast seadusandlusest on karjääris töötavale tehnikale kehtestatud vibratsiooni piirnormid juba valmistajatehases. Lasila II kruusakarjääris töötav tehnika peab vastama kehtestatud normidele, mistõttu kaevandamisel kasutatav tehnika ning laadimistööd ei põhjusta vibratsiooni, mis võiks oluliselt negatiivselt mõjutada karjääris töötavaid inimesi või ümbruskonda. Lasila II kruusakarjääris kaevandamisel vibratsiooni põhjustavaid lõhkamistöid läbi ei viida. Ülenormatiivset ega hoonetele kahjustusi tekitavat vibratsiooni ei teki ka karjääri vahetus läheduses.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Lasila II kruusakarjääris kogu kaevandatav maavara (kruus ja liiv) realiseeritakse täies mahus ning katend kasutatakse esimesel võimalusel karjääri nõlvade korrastamiseks või võõrandatakse. Mäeeraldise teenindusmaale ladustatud katend on võrdsustatav saastumata pinnasega, sest kaevealal ei ole olnud tööstust ega fikseeritud jääkreostust. Lähtuvalt eelnevast ei teki Lasila II kruusakarjääris kaevandamise käigus jäätmeseaduse § 2 lõike 1 ja lõike 2 jäätme mõiste tähenduses jäätmeid ega § 7¹ mõistes kaevandamisjäätmeid, ka pole vajalik kaevandamisjäätmekava.

Mäeeraldise teenindusmaa piires on keelatud prügi mahapanek. Keskkonnale ohtlikud jäätmed tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käidelda nõuetekohaselt (viia jäätmejaama vms).

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseteks reostusallikateks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Selle tulemusel võib pinnasesse sattuda diiselkütust ja/või määrdeaineid, millega võidakse saastada nii pinnast kui ka vett. Selle vältimiseks tuleb pidevalt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid. Tuleb tagada kütte- ja määrdeainete pinnasesse sattumise vältimiseks ettenähtud kaitsevahendite olemasolu ja korrashoid. Remontimine peab toimuma selleks ettenähtud kohtades. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan. Peatüki 3.1.5. alapeatükis pinna- ja põhjavesi tehakse ettepanek keskkonnaloas olevat reostuse vältimise kõrvaltingimust muuta ja täpsustada.

3.1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht puudub.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Ülevaade olemasolevast ning planeeritavast maakasutusest ja kavandatud tegevusest on toodud peatükis 3.1.1. Alal on olemasolev karjäär, mistõttu maakasutus ei muutu. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Tegemist on varasemalt maavara kaevandamisest mõjutatud piirkonnaga. Alal esinevatest loodusvaradest on toodud ülevaade eelhinnangu punktis 3.1.3.

Liiv ja kruus looduses ei taastu, mistõttu on tegemist taastumatu loodusvaraga ning puudub looduskeskkonna vastupanuvõime. Lasila II kruusakarjääris toimub kaevandamistegevus ülalpool põhjaveetasel, mistõttu kaevandamise käigus ega ka korrastamisel veetasel ei alandata ning olemasolevat veerežiimi ei muudeta. Maastikupildi visuaalne muutumine on maavara kaevandamise juures paratamatu ning selle mõju on leevendatav rikutud maa kaevandamisjärgse korrastamisega, mis on keskkonnakaitseloomajale kohustuslik. Lasila II kruusakarjääri maa-ala kavandatakse korrastada metsamaaks.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasustusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Lasila II kruusakarjääris kaevandamine on tegevus, mis sarnaneb oma olemuselt ehitustegevusega. Nagu iga ehitustegevusega võib ka maavara kaevandamisega kaasneda keskkonnahäiringuid. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 3 lg 1 kohaselt on keskkonnahäiring inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale. Keskkonnalooga lubatud tegevusega kaasneda võivateks olulisemateks keskkonnamõjudeks on kaevandamise tehnoloogilise protsessi ja transpordiga kaasnev müra ja peenosakeste heide välisõhku ning mõju maastikule ja maakasutusele.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine taotletava karjääri mõjupiirkonnas alasid, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid oleks ületatud või võidakse ületada. Karjääri tegevus ei asu

tiheasustusalal ega selle läheduses.

Lasila II kruusakarjääris mäeeraldisel ning selle mõjupiirkonnas puuduvad märgalad, jõeäärsed alad, jõesuudmed, rannad, kaldad, ja merekeskkond. Lähimaks vooluveekoguks Lasila II kruusakarjäärile on ca 2,4...3,0 km kaugusele lõuna ja edela poole jääv Valgejõgi (VEE1079200). Seisuveekogudest lähimad on nimetu tehisjärv (VEE2033590), Mätasjärv (VEE2033580) ja Väänjärv (VEE2033581), mis jäävad karjäärist ca 600-900 m kaugusele.

Lähim pärandkultuuriobjekt on ca 600 m kaugusele kirdesse jääv Mätasjärve veski (EELIS kood 357381275), mille seisund on hävinud (objektist pole maastikul jälgi säilinud). Lähimad kultuurimälestised on seotud Lasila mõisaga (Lasila mõisa park (kultuurimälestiste registrinumber 15763), Lasila mõisa peahoone (registrinumber 15762), Lasila mõisa viinavabrik (registrinumber 15766), Lasila mõisa teenijatemaja (registrinumber 15764), Lasila mõisa kuivati (registrinumber 15765)) ning asuvad ca 2,7 km kaugusel kirdes Lasila külas. Kavandatav tegevus neid ei mõjuta.

Tapa valla üldplaneeringu kohaselt jääb Lasila II kruusakarjäär mäetööstuse maa-alale, Lasila kruusamaardla alale. Ala väärtusliku põllumajandusmaa ega väärtusliku maastiku alaga ei kattu, kuid kattub roheline võrgustiku tugialaga. Lasila kruusamaardla ala läbib ka matka-, suusa- ja terviserada. Kaunis teelõik, mille äärde nähakse perspektiivis ette kergliiklusteed, piirneb karjääri alaga põhjast. Üldplaneeringu kohaselt kaevandamine roheline võrgustike aladel on võimalik, kui rakendada leevendusmeetmeid ja tagada ammendatud kaevandatud alade sobiv korrastamine. Sobiv kaevandatud ala korrastamise viis on selline, mis tagab kaevandatud ala edasise toimimise rohevõrgustiku osana. Üldplaneeringus on tugiala osas toodud välja täiendav tingimus käsitleda seda ala reeglina I kategooria müratasemega alana lähtudes Keskkonnaministri 16.12.2016. a määrusest nr 71.

Määruse nr 71 kohaselt on I kategooria alal tööstusmürale kehtivad piirväärtused järgmised: päevasel ajal 55 dB ja öisel ajal 40 dB. Liiklusemüra (nt maanteeliiklus) piirväärtused I kategooria alal on vastavalt: päevasel ajal 55 dB (65 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolisel küljel) ja öisel ajal 50 dB. Taotluse kohaselt ekskavaatori, koppladuri ja kallurite müratase jääb vahemikku 90...110 dB, mis ületab I kategooria ala päevase aja piitväärtust (karjäär töötab päevasel ajal). Tööpäeva keskmisena jääb müratase eelpool märgitud piiridest väiksemaks, sest masinad ei tööta pidevalt täisvõimsusel. Taotluse põhjal ei ületa müratase Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel lähialal 100 m raadiuses määruses nr 71 toodud II kategooria ala piirväärtuseks olevat 60 dB. Määruse nr 71 I kategooria ala päevase aja piirväärtus 55 dB on tagatud ca 200 m kaugusel. Lähtuvalt eelnevast ei ole mäeeraldisel ja vahetus läheduses tagatud I kategooria alal tööstusmürale kehtivad piirväärtused. Samas vähendab masinatest lähtuvat mürataset lisaks loomulikule heli neeldumisele kaevandamise käigus tekkiv süvend, kus masinad asuvad. Karjääris on müra summutavateks täiendavateks teguriteks karjääri seinad, katendist vallid, samuti takistab müra levikut piirkonnas kasvav mets. Arvestades roheline võrgustiku tugiala suurust ning asjaolu, et tegemist on olemasoleva karjääriga, ei ole mõju rohevõrgustikule eeldatavalt oluline.

Samuti ei seadnud täiendavaid nõudeid müra vähendamiseks Tapa Vallavolikogu oma

29.05.2025 otsuses nr 196. Lähtuvalt eelnevast võib järeldada, et Lasila II kruusakarjääris maavara kaevandamise jätkamine olemasoleval mäeeraldisel ei ole vastuolus üldplaneeringuga. Kruusakarjääri ala korrastatakse kaevandamisjärgselt metsamaaks, mida võib pidada sobivaks sh rohevõrgustiku seisukohast (karjääri ümbritsevad valdavalt metsased alad).

Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piires ei asu Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) andmetel Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ning kultuurimälestisi. Porkuni maastikukaitseala (KLO1000270) jääb Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast vahetult lõuna, ida ja kagu poole. Lähim Natura 2000 ala, Lasila loodusala (RAH0000566), jääb karjäärist ca 300 m kaugusele kirde suunda teisele poole Lasila-Saksi teed, kus leidub erinevate kaitsealuste liikide elupaiku. Lähimad nendest on II kaitsekategooria kaitsealuse liigi harivesilik (*Triturus cristatus*, KLO9101758) ning III kaitsekategooria kaitsealuste liikide rabakonn (*Rana arvalis*, KLO9119749), rohukonn (*Rana temporaria*, KLO9119750) ja tähnikvesilik (*Lissotriton vulgaris*, KLO9135524) elupaigad.

Lasila II kruusakarjääris paikneb kaevandatav maavara põhjaveetasemest kõrgemal, seega ei riku kaevandamine piirkonna veerežiimi, vee taset ega kvaliteeti. Mõju kaitsealuste liikide elupaikadeks olevatele veekogudele ja seega ka liikidele puudub. Karjäärialal puuduvad veekogud, kuhu kahepaiksed võiksid soovida sigimisirändel liikuda. Kavandataval karjäärialal ei ole olulisi kahepaiksete maismaaelupaiku. Ülemäärase tolmu tekke vältimiseks on keskkonnaloale nr L.MK/320181 kehtestatud kõrvaltingimus kasta vajadusel juurdepääsuteid ja purustatavat kivimit.

Mõju Lasila loodusalale kirjeldatakse eelhinnangu peatükis 3.3.3. Mõju Porkuni maastikukaitsealale kirjeldatakse peatükis 3.3.4.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

KeÜS § 23 lõige 1 sätestab, et igal inimesel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus. Lõike 2 kohaselt on oluline puutumus isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga. KeÜS § 3 lõike 1 kohaselt on keskkonnahäiring ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata. Siiski tuleb võimaliku keskkonnahäiringu tekkimist võimalusel ennetada ning kui see pole võimalik, võtta kasutusele leevendusmeetmed. Keskkonnaloa omanikul on kohustus hüvitada kaevandamisega tekitatud kahju sõltumata oma süüst (MaaPS § 93 lõige 1).

Karjäär ei asu tiheasustusega piirkonnas. Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirneb lõuna, lääne, põhja ja ida poolt Porkuni metskond 16 (katastritunnus 78701:001:0105) maaüksuse metsamaaga. Põhja ja kirde poole üle riigi kõrvalmaantee Lasila-Saksi tee (nr 17146) jääb Porkuni metskond 15 (katastritunnus 78701:001:0069) maaüksuse metsamaa. Lasila II kruusakarjääri teenindusmaast põhja poole jääb riigi kõrvalmaantee Lasila-Saksi tee (nr 17146) ja ida poole riigi kõrvalmaantee Uudeküla-Lasila tee (nr 17137).

Lähimad elamud jäävad Lasila II kruusakarjäärist ligikaudu 1 km kaugusele ida poole Väänjärve (katastritunnus 66204:003:0760), lõuna poole Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja loode poole Uuetoa (katastritunnus 71601:004:0046) kinnistutele. Väädi kinnistule jääb puurkaev PRK0019314 sügavusega 50 m (staatiline veetase 22 m). Teised kinnistud kasutavad eeldatavalt salvkaevu vett.

Lasila II kruusakarjääris kaevandamisel on peamisteks keskkonda mõjutavateks teguriteks maastikupildi visuaalne muutumine (suures osas juba muudetud), müra, õhusaaste ja võimalik mõju põhjaveele.

Keskkonnaamet on hinnanud karjääriga kaasnevaid mõjusid käesolevas eelhinnangus ning märgib järgmist.

Lasila II kruusakarjääris paikneb kaevandataav maavara põhjaveetasemest kõrgemal, seega kaevandamine ei riku piirkonna veerežiimi ega mõjuta piirkonna majapidamiste kaevude vee taset ega vee kvaliteeti. Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega. Samas ei ole avariilukorra tekkimise tõenäosus suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus). Lasila II kruusakarjääris keskkonnaloal on kavandatud täpsustada praegust reostuse vältimiseks kehtestatud kõrvaltingimust (täpsemalt punktis 3.1.5).

Taotluse põhjal ei ületata määruses nr 71 toodud II kategooria ala päevase aja mürataseme piirväärtust 60 dB juba Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel lähialal (100 m raadiuses). Lähimad elamud jäävad Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 1 km kaugusele. Masinatest lähtuvat mürataset vähendab lisaks loomulikule heli neeldumisele kaevandamise käigus tekkiv süvend, kus masinad asuvad. Karjääris on müra summutavateks täiendavateks teguriteks karjääri seinad, katendist vallid, samuti takistab müra levikut piirkonnas kasvav mets.

Maavara kaevandamisel tekkiv tolmu kogus on minimaalne tulenevalt kruusa ja liiva looduslikust niiskusest. Transpordil tekkiva õhusaaste vältimiseks tuleb karjäärisiseseid teid kuival aastaajal vajadusel niisutada. Nõue ülemäärase tolmu tekke vältimiseks kasta vajadusel juurdepääsuteid ja purustatavat kivimit, on seatud ka keskkonnaloa nr L.MK/320181 kõrvaltingimuseks.

Lähipiirkonnas suurtööstuseid ei ole.

Karjääris töötamisega kaasnev maastikupildi täielik muutus on hilisemalt kvalitatiivselt taastatav karjäärialal korrastamisega.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Eelnevast lähtudes võivad Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisel kaevandamistegevusega kaasnevateks peamisteks mõjudeks olla mõju välisõhule ja maastikule.

3.3.1. Mõju suurus, mõjuala ulatus, mõju ilmnemise tõenäosus ja aeg, mõju laad, tugevus, kestus, sagedus ja pöörduvus

Keskkonnaamet käsitles kavandatava tegevuse mõjualana Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt maksimaalselt ulatuda müra- või tolmuhäiring. Lähimad eluhooned jäävad Lasila II kruusakarjäärist ligikaudu 1 km kaugusele ida poole Väänjärve (katastritunnus 66204:003:0760), lõuna poole Väädi (katastritunnus 78701:001:0730) ja loode poole Uuetoa (katastritunnus 71601:004:0046) kinnistutele. Müratase nende eluhoonete juures ei ületata keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 toodud II kategooria ala päevase aja piirväärtuseks olevat 60 dB.

Ülemäärase tolmu tekke vältimiseks on keskkonnaloale nr L.MK/320181 seatud kõrvaltingimus kasta vajadusel juurdepääsuteid ja purustatavat kivimit. Tegemist on juba töötava karjääriga, mille tegevusega seoses ei ole teadaolevalt kaebuseid esinenud.

Kaevandamistegevusega kaasnevad häiringud avalduvad kaevandamise käigus keskkonnaloa kehtivusaja jooksul. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel otseseid mõjusid (müra, tolmu) ei ole v.a. visuaalne häiring.

Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju. Eelhinnangu järelduste kohaselt ei teki eeldatavalt kavandatava tegevuse elluviimisel olulist negatiivset keskkonnamõju. Kaebuste korral tuleb häiringute intensiivsust mõõta ning vajadusel korraldada töö karjääris ümber.

3.3.2. Mõju piiriülesus

Riigipiiri ülest mõju ette näha ei ole.

3.3.3. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Lasila II kruusakarjääri mäeeraldisele lähim Natura 2000 ala, Lasila loodusala (RAH0000566), jääb karjäärist ca 300 m kaugusele kirde suunda teisele poole Lasila-Saksi teed. Lasila II kruusakarjääris paikneb kaevandatav maavara põhjaveetasemest kõrgemal, seega ei riku kaevandamine piirkonna veerežiimi, vee taset ega kvaliteeti. Kaevandamisega kaasnevad mõjud on lokaalse iseloomuga ega ulatu kaugemale kui 250 m. Karjäärialal puuduvad veekogud, kuhu kahepaiksed võiksid soovida pulmarändel liikuda. Lähtuvalt eelnevast ebasoodne mõju Natura 2000 ala kaitse-eesmärgile on välistatud ja Natura hindamise eelhindamine ei ole vajalik.

3.3.4. Mõju Porkuni maastikukaitsealale

Porkuni maastikukaitseala (KLO1000270) jääb karjääri mõjualasse Lasila II kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast vahetult lõuna, ida ja kagu poole.

Porkuni maastikukaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta:

- Porkuni-Neeruti oosistu lõunaosa pinnavorme, Jaanitulemäge, Liivamäge, Porkuni

paemurdu, Porkuni mändi, parki ja parkmetsa, maastikuilmet, metsa- ja poollooduslikke kooslusi ning haruldasi, ohustatud ja kaitsealuseid liike;

- Porkuni järve, Võhmetu-Lemmküla-Piisupi karstijärvi ja Assamalla karstiala;
- elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on vähe- kuni kesктоitelised kalgiveelised järved (3140)3, karstijärved ja -järvikud (3180*) ning aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510);
- kaitsealuseid liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas, ja nende elupaiku. Need liigid on lai-tõmmuujur (*Graphoderus bilineatus*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*) ja harivesilik (*Triturus cristatus*);
- kaitsealuseid liike kaunist kuldkinga (*Cypripedium calceolus*), tiigilendlast (*Myotis dasycneme*), harilikku mudakonna (*Pelobates fuscus*) ja rabakonna (*Rana arvalis*) ning nende elupaiku.

Mõju Porkuni-Neeruti oosistu lõunaosa pinnavormeidele

Kavandav tegevus toimub kaitsealast väljaspool. Kavandatav tegevus kaitsealale jäävaid pinnavorme ei mõjuta, kuna kaevetöid kaitsealal ei kavandata

Mõju Porkuni paemurrule

Porkuni paemurd jääb taotletavast mäeeraldisest enam kui viie kilomeetri kaugusele ehk ükski kavandatava tegevuse mõju Porkuni paemurruni ei ulatu. Kavandatav tegevus kaitsealal olevat Porkuni paemurdu ei mõjuta.

Mõju Porkuni männile

Kaitsealune looduse üksikobjekt Porkuni määnd^[1] jääb taotletavast mäeeraldisest enam kui viie kilomeetri kaugusele ehk ükski kavandatava tegevuse mõju Porkuni männini ei ulatu. Kavandatav tegevus Porkuni mändi ei mõjuta.

Mõju Porkuni pargile ja parkmetsale

Porkuni park ja parkmets, mida kaitstakse Porkuni maastikukaitseala Porkuni parkmetsa piiranguvööndis, jäävad taotletavast mäeeraldisest enam kui viie kilomeetri kaugusele ehk ükski kavandatava tegevuse mõju ei ulatu Porkuni pargini ega parkmetsani. Kavandatav tegevus Porkuni parki ega parkmetsa ei mõjuta.

Mõju maastikuilmele

Kuna tegevus toimub väljaspool Porkuni maastikukaitseala, siis kavandatav tegevus Porkuni maastikukaitsealal maastikuilmet ei mõjuta.

Mõju metsakooslustele

Kavandatava karjääri mõjualasse jääb osaliselt Porkuni maastikukaitseala Porkuni sihtkaitsevöönd, mille üheks kaitse-eesmärgiks on metsaökosüsteemi kaitse.

Lasila II kruusakarjääris paikneb kaevandatav maavara põhjaveetasemest kõrgemal, seega kaevandamine ei riku piirkonna veerežiimi. Küll aga võib kaevandamisega kaasnev tolmu taimi kattes mõjutada ebasoodsalt kaitseala sihtkaitsevööndi metsaökosüsteemi. Keskkonnaloale nr L.MK/320181 on tolmu tekke vältimiseks seatud kõrvaltingimus, mille kohaselt tuleb tolmu tekke vältimise eesmärgil kasta juurdepääsuteid ja purustatavat kivimit. Keskkonnaloa kõrvaltingimus tagab, et olulist ebasoodsat mõju metsaökosüsteemile kavandatava tegevusega ei kaasne.

Mõju poollooduslikele kooslustele

Lähimad pärandniidud jäävad taotletavast mäeeraldisest umbes 1 km kaugusele. Ükski kavandatava tegevuse mõju Porkuni maastikukaitsealal olevate poollooduslike kooslusteni ei ulatu. Porkuni maastikukaitseala poollooduslikke kooslusi kavandatav tegevus ei mõjuta.

Mõju ohustatud ja kaitsealustele liikidele

Teadaolevad ohustatud ja kaitsealustele liikide leiukohad Porkuni maastikukaitsealal jäävad kavandatava karjääri mõjualast välja. Seetõttu ebasoodne mõju eeldatavalt puudub.

3.3.5. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Lasila kruusamaardlale (registrikaardi nr 71) jääb mitmeid karjääre, millest töötav karjäär on Lasila II kruusakarjäär, kus kaevandab keskkonnaloa nr L.MK/320181 alusel Osaühing T.A.K.EHITUS. Keskkonnaluba kaevandamiseks Lasila III liivakarjääris (jääb Lasila II kruusakarjäärist 700 m kaugusele kagusse), on antud Osaühingule Thorsen Grupp (keskkonnaluba nr KL-519626 kehtivusajaga 08.09.2023 kuni 08.09.2038), kuid esitatud deklaratsioonide alusel kaevandamisega karjääris alustatud veel ei ole. Lasila II kruusakarjäärist põhjas vahetult teisel pool Lasila-Saksi teed asub Lasila kruusakarjäär, mille maavara laevandamise keskkonnaloa taotluse menetlus (taotleja OÜ Sisek) on veel pooleli. Korrastatuks on tunnistatud Lasila III kruusakarjääri (Keskkonnaameti 17.08.2020 korraldus nr 1-3/20/773), Lasila kruusakarjääri (Keskkonnaameti 16.04.2015 korraldus nr V 1-15/15/130) ja Lasila maa-ainese karjääri (Keskkonnaameti Viru regiooni juhataja 23.09.2014 korraldus nr V1-15/14/275) mäeeraldised. Lähtuvalt eelnevast võib koosmõju olla Lasila II kruusakarjääri, Lasila III liivakarjääri ja taotletava Lasila kruusakarjääri vahel (joonis 3).

Joonis 3. Lasila II kruusakarjääri, Lasila III liivakarjääri ja Lasila kruusakarjääri asukohad (andmed vastavate karjääride keskkonnalubade taotlusmaterjalidest).

Arvestades Lasila III liivakarjääri kaugust Lasila II kruusakarjäärist (ca 700 m), siis koosmõju nende karjääride vahel ei ole. Lasila kruusakarjäär on taotletav uus karjäär, mille osas kaevandamisloa andmise otsust tehtud ei ole. Lasila II kruusakarjäär on olemasolev karjäär. Lähtuvalt eelnevast tuleb selgitada Lasila kruusakarjääri rajamise võimalikkus selle loa menetluse juures. Menetluse käigus tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang Lasila kruusakarjääri rajamise mõjude osas, sh hinnang koosmõjudele ning otsustada keskkonnamõju hindamise vajalikkus. Lähtuvalt eelnevast ei saa taotletava tegevuse mõjud olla otsustavaks tegutseva karjääri loa muutmise taotluse seisukohast. Küll aga on otsustava tähtsusega koosmõjud kavandatava käitise ja juba ümbruskonnas tegutsevate käitiste osas. Seejuures, kui koosmõjud ei ole teada, tuleb seda hinnata juba taotletava uue karjääri keskkonnamõju hindamise käigus.

Kumulatiivset mõju on oluline hinnata, kui kavandatavast tegevusest lähtuv mõju kombineerituna teiste tegevuste mõjudega ajas ja ruumis võib muutuda märkimisväärselt oluliseks. Teisisõnu tuleb kahe tegevuse kumulatiivset mõju hinnata, kui planeeritava tegevuse mõju keskkonnale on väheoluline, kuid kumulatiivne mõju teise tegevusega võib olla paljutähendav. Keskkonnaamet leiab, et näiteks kaevandamine ja metsa raadamine on piisavalt erineva mõjuga ja erineval ajal toimuvad tegevused selleks, et nende kahe tegevuse eraldiseisev kumulatiivse mõju hindamise läbiviimine oleks keskkonnanaloo taotluse menetluse raames põhjendatud või otstarbekas.

Keskkonnanaloo omanik peab täitma kõiki asjakohaseid õigusaktides sätestatud nõudeid ja loale kantavaid kõrvaltingimusi ning tegema omalt poolt kõik võimaliku, vähendamaks tekkivate keskkonnahäiringute esinemist ning levimist.

3.3.6. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Lasila II kruusakarjääris kaevandamisega kaasneva võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud käesoleva eelhinnangu peatükkides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata. Keskkonnaamet kavandab seada loale järgnevad kõrvaltingimused:

1. Kivimi purustamisel killustikuks ja karjääri teenindava transpordi liikumisel tuleb vältida

- ülemäärase tolmu teket ning vajadusel kasta purustatavat kivimit ja karjääri juurdepääsuteid;
2. Minimeerimaks võimaliku reostuse teket, tuleb kaevandamis- ja töötlemistehnika korrasolu regulaarselt kontrollida ja masinate hooldustöid teha ainult selleks ette nähtud spetsiaalsetel hooldusplatsidel, või väljaspool karjääri selleks ette nähtud kohtades;
 3. Võimalike rikete ning avariide tagajärjel tekkiva kütuse- või õlireostuse likvideerimiseks peab karjääris olema olema vajalikus koguses absorbenti (näiteks turvas, saepuru või sünteetilised absorbendid), millega saab tekkinud reostuse kokku korjata;
 4. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

3.4. Eelhinnangu järelendus

Eelhindamise tulemusena järelgab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning mõju lähimale Natura 2000 võrgustikku kuuluvale Lasila loodusalale (RAH0000566) on välistatud;
2. kavandatava kaevandamisega ei mõjutata eeldatavalt ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte;
3. ümbruskonna tundike alade ja asustuse piirmäärasid müra ja õhusaaste osas ei ületata;
4. kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata. Reostuse teket tuleb hoolega vältida;
5. looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävib (olulises osas juba hävinud, kuna olemasolev karjäär), kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega peale kaevandamistegevuse lõpetamist.

KeHJS § 11 lõike 8¹ kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 järgi, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3³ lõike 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lõike 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Loa taotleja ei ole KeHJS § 6¹ lõike 1 punkti 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teavet kavandatava tegevuse erisuste või võetavate keskkonnameetmete kohta, millega loa taotleja kavandab vältida või ennetada muidu ilmnedava võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lõike 2² alusel 25.02.2026 kirjaga nr DM-131236-15 Lasila II liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/320181 muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Tapa Vallavalitsusele ning tutvumiseks Osaühingule T.A.K.EHITUS, seisukoha esitamise tähtajaga 25.03.2026.

Nimetatud kuupäevaks arvamusi või vastuväiteid ei esitatud.

[\[1\]](#) EELIS kood KLO4000430

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk

juhataja

maapõuebüroo

Marju Kuldmaa 513 8740

Marju.Kuldmaa@keskkonnaamet.ee